

NEDERLAND EÉN!, geheime organisatie die tijdens de Tweede Wereldoorlog binnen het collaborerende **Vlaamsch Nationaal Verbond** (VNV) de **Groot-Nederlandse, Dietse** gedachte verdedigde en ook opereerde onder andere namen zoals **De G.**, **De Geuzen** en **Nederlandsche Gemeenschap**.

Nederland Eén! ontleende haar naam aan het vooroorlogse embleem dat als jasspeld werd gedragen door het **Dietsch Jeugdverbond**, de **Dietsche Bond voor Vrouwen en Meisjes Ik Dien**, de kringen rond **Dietbrand**, de **Dietsche Voorpost**, de **Jong Nederlandsche Gemeenschap** en andere. Niet enkel de naam, maar ook de radicaal Groot-Nederlandse ideologie werd overgenomen.

Een belangrijk moment in de totstandkoming van **Nederland Eén!** was de zogenaamde **Putsch van Vilvoorde**. Op 14 juni 1942 vond een VNV-kaderdag plaats waarop enkele leiders van de **Nationaal-Socialistische Jeugd Vlaanderen** (NSJV) clandestien bijeenkwamen en een document uitgaven waarin de geringe aanwezigheid van het Dietse en

*De gekende Dietse speld met de leuze waaraan **Nederland Eén!** tijdens de bezetting haar naam ontleende. **Nederland Eén!** wees de collaboratiepolitiek en de ideologie van het VNV niet af, maar wenste wel een compromisloos behoud van de Dietse idealen.*

(ADV N)

het christelijke aspect binnen het VNV werd aangeklaagd. Grondleggers van deze actie waren **Steven Debroey, Walter Bouchery en Remi Piryns**. Zowel de Duitse annexionistische politiek, als de overduidelijke afwijzing van de Dietse gedachte door de Duitsers lag aan de basis van de onvrede.

Het VNV bedwong deze jeugdrebellie en versterkte haar greep op de NSJV. De drie jeugdleiders Bouchery, **Dries Bogaert** en **Bert de Rijck** werden na de Putsch uit de NSJV gesloten. De ontevredenheid binnen de jeugdbeweging bleef echter bestaan, en zou zich daarna bijvoorbeeld binnen de **Dietsche Blauwvoetvendels** blijven manifesteren. Zo gebruikte Bouchery eind 1942 in een brief de leuze "Nederland Eén!" en verving hij "Hou Zee" door "Trouw Dietsch". Onder invloed van Bouchery zouden na het mislukte Vilvoorde-initiatief vanaf 1943 de dissidente stromingen binnen het VNV zich clandestien verenigen onder de naam **Nederland Eén!**. Andere belangrijke namen in deze periode waren **Amaat Bockaert, Wim Grauls, Norbert de Witte, Jan Olsen en Staf Verrept**. Ook **Alfons Mares** was hierbij betrokken. Mares was gouvcom-mandant Oost-Vlaanderen van de **Dietsche Militie – Zwarte Brigade**, een beschermeling van **Jules Callewaert** en hij kon in het blad *De Nationaal-Socialist* een Groot-Nederlandse invloed uitoefenen. Eveneens een belangrijke steun voor de Dietse opposanten was **August de Wilde**, VNV-arrondissementsleider te Gent. Het ging tot dan toe overigens nog steeds om een vrij marginale groep mensen, tot in de loop van 1943 prominenten als **Frans Daels** en pater Callewaert Groot-Nederlandse waarschu-wings- en protestbrieven begonnen te verspreiden. Er ontstonden contactgroepen en informatiebij-eenkomsten, waarop leden van diverse nationalistische organisaties werden uitgenodigd. De ideologi-sche dissidentie van Nederland Eén! was vergelijkbaar met analoge Groot-Nederlandse protes-ten van het **Dietsch Eedverbond (Maurits Geerardyn)** en het **Dietsch Studenten Keurfront**. Bouchery onderhield overigens contacten met deze twee clandestiene organisaties.

Het 'verzet' van Nederland Eén! tegen de onvoor-waardelijke **collaboratiepolitiek** van het VNV be-trof vooral een aanklacht tegen de verwaarlozing van het Groot-Nederlandse ideaal. Nederland Eén! wees noch het nationaal-socialisme, noch de colla-boratie met de Duitsers af. Na de organisatorische opleving van 1943 kregen de Nederland-Eén!-leden een nummer, geslagen in een bronzen geuzenpen-ning. Het blad *De Blauwvoet* werd de clandestiene spreekbuis van de organisatie.

Verschillende leden van Nederland Eén! zouden zich na de Tweede Wereldoorlog nog engageren binnen Dietse jeugdbewegingen als het **Jeugdver-bond der Lage Landen** en het **Algemeen Diets Jeugdverbond** en in de redactie van maandbladen als *De Blauwvoet, Vive le Gueux!* en *Het Pennoen*.

LITERATUUR: B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

NICO WOUTERS